

Захист прав інтелектуальної власності відповідно до Угоди TRIPS

Владислав Бардін

Вступ до Угоди TRIPS

- Угода про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності (TRIPS) – це міжнародний правовий акт, прийнятий у рамках Світової організації торгівлі (СОТ).
- TRIPS встановлює мінімальні стандарти захисту інтелектуальної власності (ІВ) для країн-учасниць, забезпечуючи збалансований підхід між стимулюванням інновацій та доступом до технологій.

Значення Угоди TRIPS

TRIPS уніфікує правила, щоб знизити бар'єри у міжнародній торгівлі товарами та послугами, що пов'язані з інтелектуальною власністю.

Впровадження стандартів TRIPS стимулює інвестиції в дослідження та розробки, розвиток креативних індустрій та розвиток високотехнологічних секторів економіки.

Види прав ІВ, що охоплює TRIPS

Авторське право та
суміжні права

література, музика, софт, художні твори

Патенти

технологічні винаходи, інноваційні рішення

Товарні знаки та
географічні зазначення

позначення походження товарів

Промислові зразки та захист
нерозкритої інформації

комерційні таємниці

Мінімальні стандарти захисту

Країни-учасниці
СОТ зобов'язані
забезпечити
патентний захист
тривалістю не
менше 20 років.

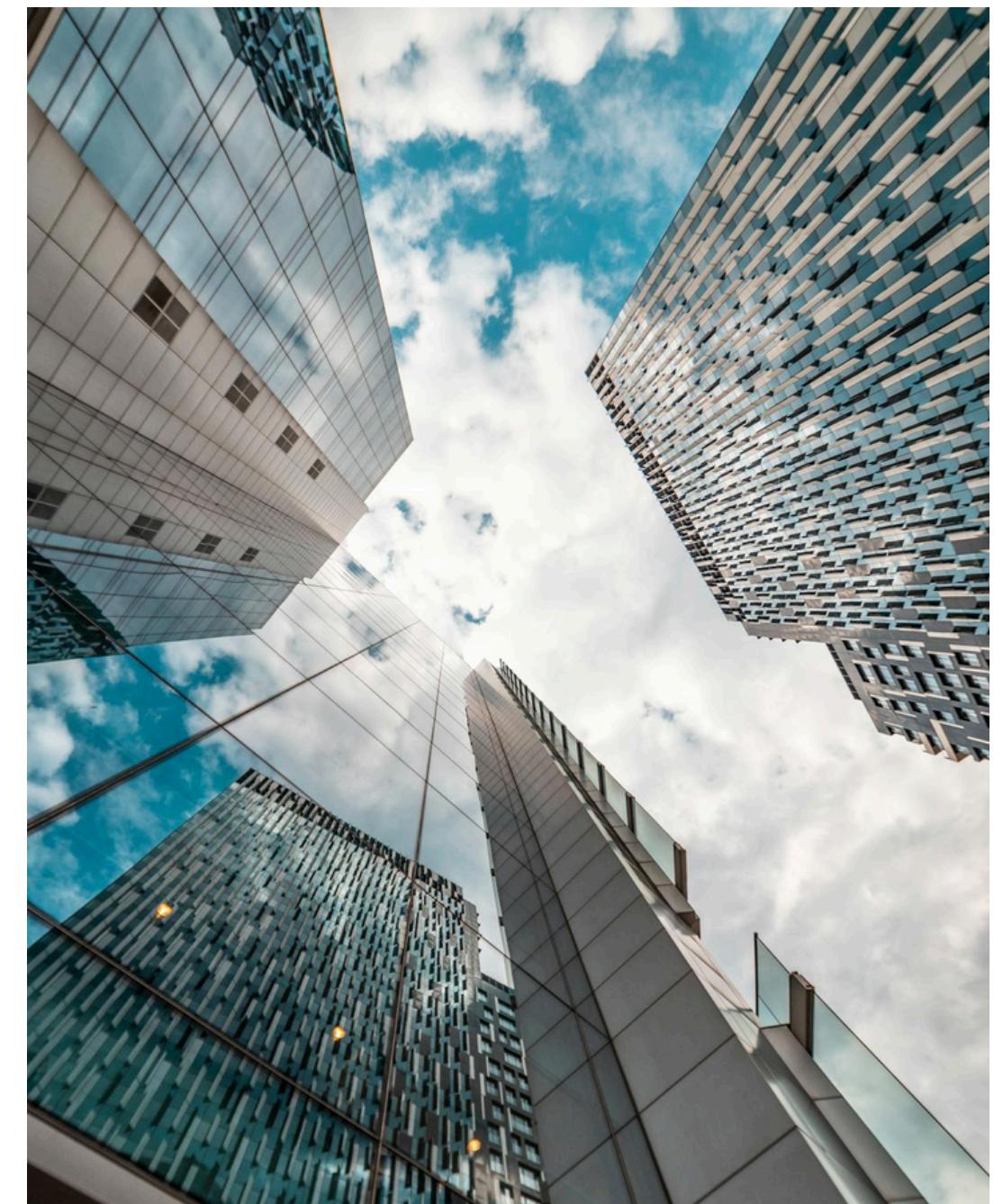
Авторське право
діє упродовж
життя автора плюс
не менше 50 років
після його смерті.

Забезпечується
охрана товарних
знаків, включно з
можливістю
попередження
несанкціонованог
о використання.

Механізми забезпечення прав ІВ

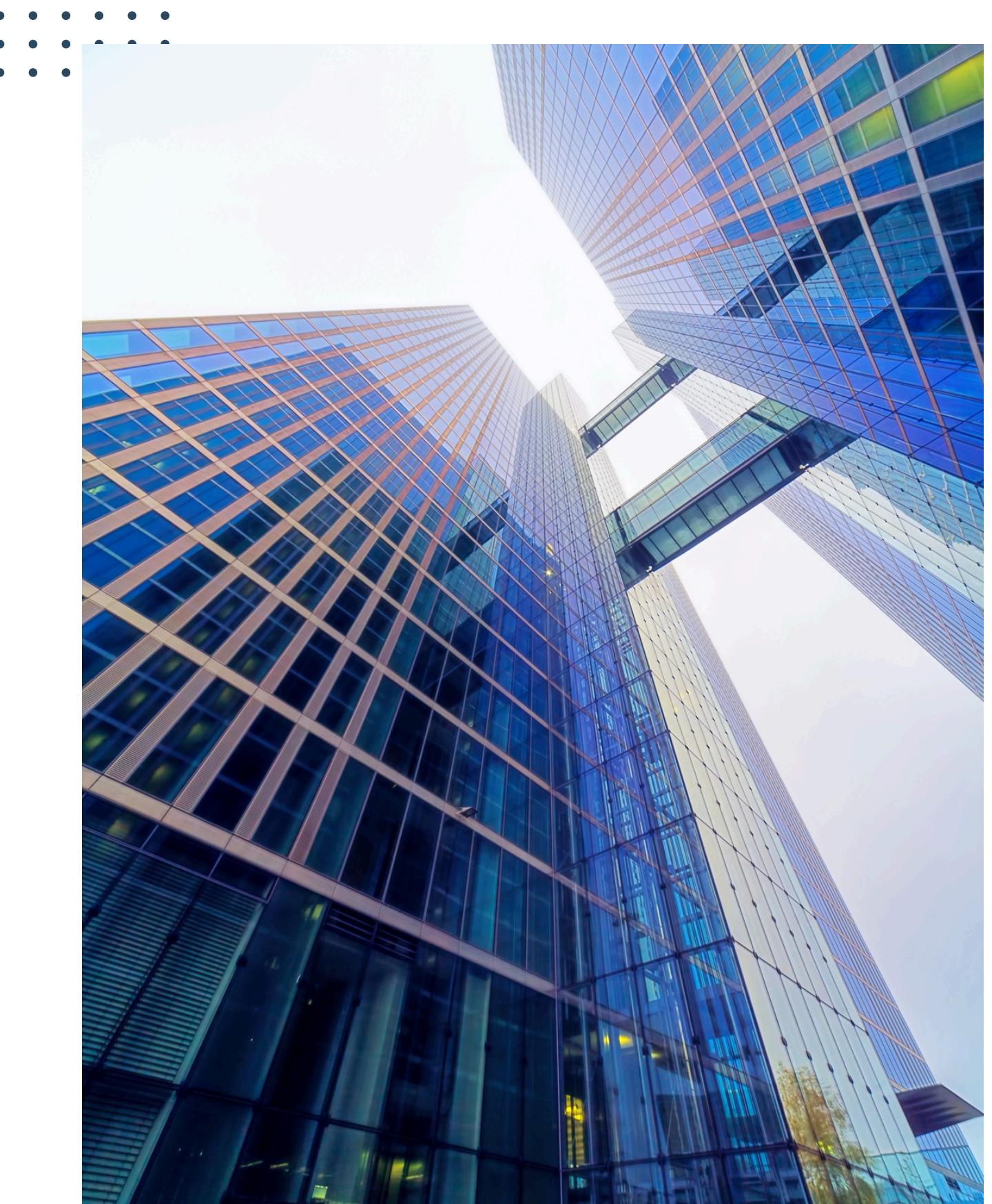
Потрібно створювати ефективні адміністративні, цивільні та кримінальні процедури для захисту прав ІВ.

Судові органи мають бути незалежними, а власники прав – мати можливість швидко та ефективно припинити порушення.

Припинення імпорту контрафактних товарів

- TRIPS вимагає від держав-учасниць надавати митним органам повноваження зупиняти імпорт товарів, що порушують права ІВ.
- Це дає можливість швидко реагувати на спроби розповсюдження підробленої продукції на міжнародних ринках.

Гнучкість для країн, що розвиваються

TRIPS передбачає переходні періоди для країн з меншим рівнем економічного розвитку. Можливість застосування примусового ліцензування, щоб у надзвичайних випадках (наприклад, потреба в ліках) захист громадського здоров'я не страждав через жорсткі патентні норми.

⋮⋮⋮⋮⋮

Угоди TRIPS+

Деякі двосторонні та регіональні торговельні угоди включають положення, які йдуть далі за вимоги TRIPS (“TRIPS+”).

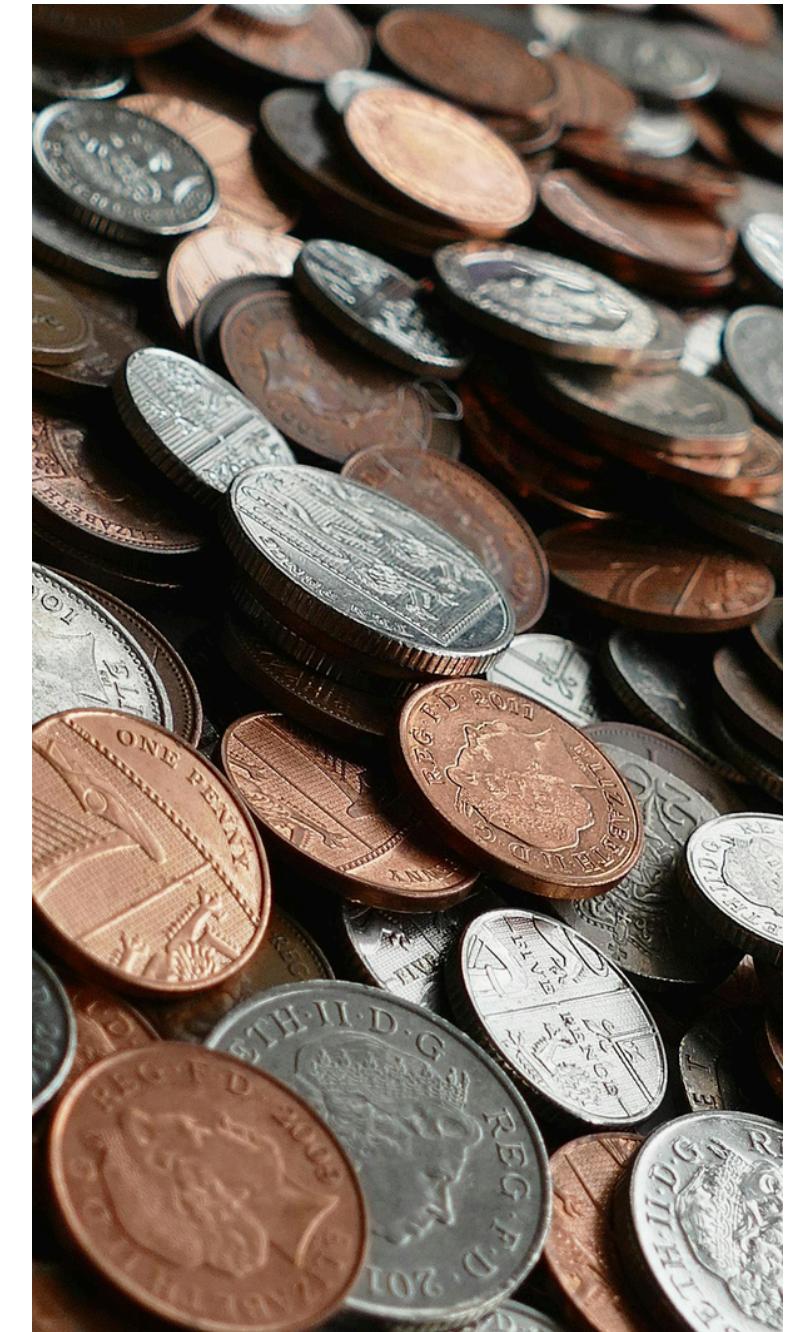

Це може посилити захист прав IВ, але водночас обмежити доступ до знань і технологій для країн, що розвиваються.

Збалансованість інтересів

TRIPS намагається знайти баланс між правами власників ІВ та суспільними інтересами.

Надмірний захист може уповільнити поширення знань, а недостатній – знизити стимули до інновацій.

Вирішення спорів в рамках СОТ

- Якщо держава вважає, що інша країна не виконує зобов'язань за TRIPS, вона може ініціювати процедуру врегулювання спору в межах механізму СОТ.
- Такий механізм сприяє формуванню прецедентів та єдності правозастосування.

Вплив на фармацевтику та медицину

Патентний захист на ліки стимулює дослідження і розробки, але може збільшити їх вартість.

Примусове ліцензування і паралельний імпорт за певних умов дають країнам інструменти для забезпечення доступності медикаментів.

Технологічний трансфер

- TRIPS сприяє передачі технологій до країн, що розвиваються, забезпечуючи захист ІВ та створюючи умови для іноземних інвестицій.
- Ефективний захист ІВ сприяє довірі між партнерами, стимулюючи спільні дослідження і розвиток.

Виклики імплементації TRIPS

Не всі країни мають достатню інституційну спроможність для ефективного впровадження стандартів TRIPS.

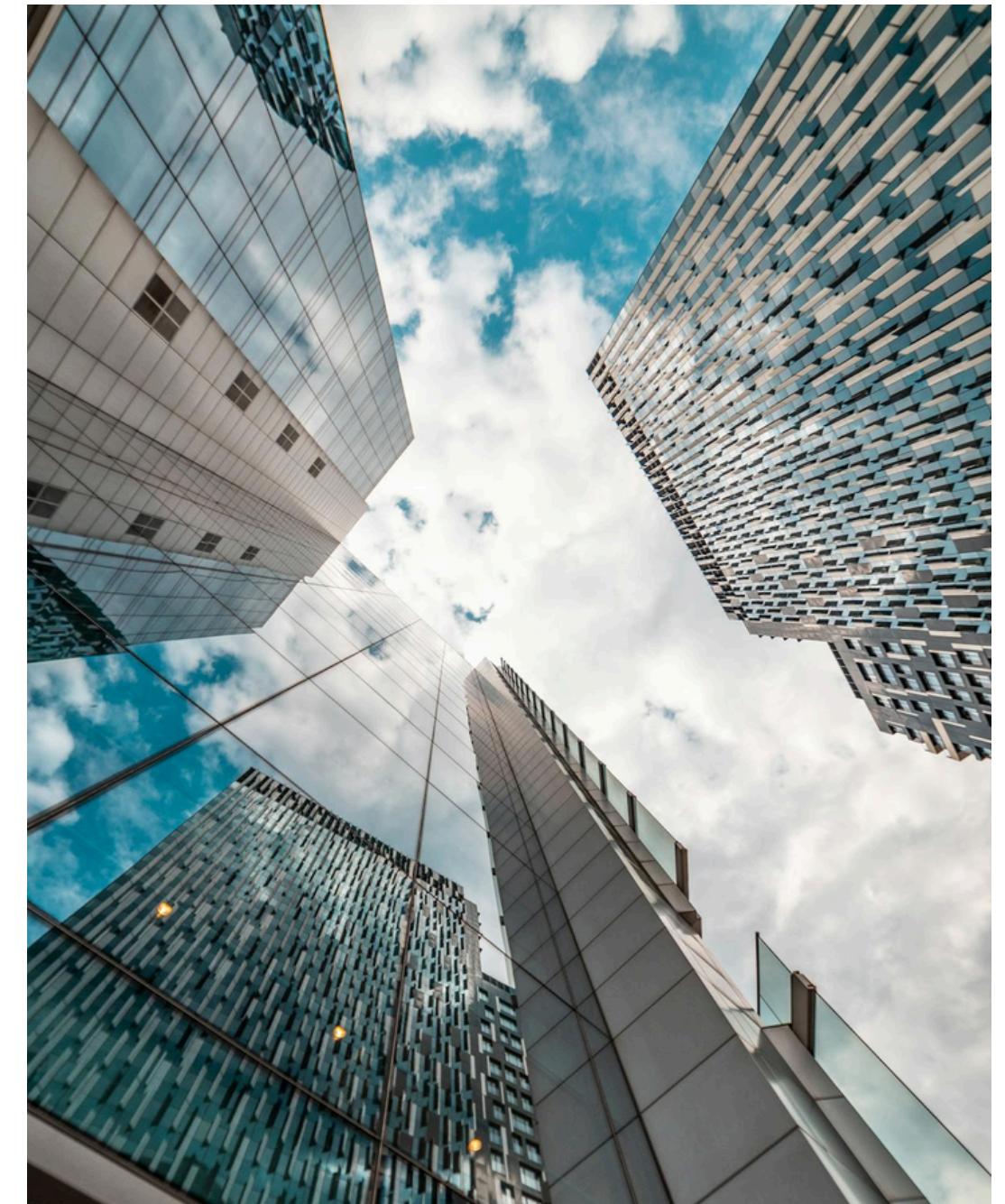

Недостатня поінформованість щодо прав ІВ, брак навчених фахівців та корупція можуть ускладнювати повноцінну охорону прав.

Висновки та перспективи

Угода TRIPS стала ключовим інструментом гармонізації міжнародних стандартів захисту IВ.

Майбутнє полягає у пошуку більш збалансованих підходів, врахуванні інтересів країн, що розвиваються, та вдосконаленні механізмів примусового ліцензування й технологічного трансферу.

Бардін Владислав

Дякую